

Desetletje sprenevedanja

Vsakemu podjetniku je jasno, da za obveznosti podjetja odgovarja podjetje; bolj poučeni vedo tudi, da zakon o gospodarskih družbah kot izjemo določa institut spregleda pravne osebnosti, ki poleg odgovornosti podjetja uvaja tudi odgovornost družbenikov, a le, če so ti podjetje zlorabili.

Žal pa to ni jasno naši državi, ki pri urejanju odgovornosti za obveznosti prisilno izbranih družb že več kot desetletje izmenično sprejema neverjetne zakonodajne rešitve, ki nerazumno in nesorazmerno favorizirajo bodisi upnike bodisi dolžnike oziroma družbenike izbranih družb.

Napaka št. 1. Pravna posledica izbrisa po zakonu o finančnem poslovanju podjetij (ZFPP) je nastop neizpodbojne pravne domneve, da se z izbrisom gospodarske družbe iz sodnega registra šteje, da so njeni družbeniki oziroma delničarji podali izjavo, da prevzemajo obveznost plačila morebitnih preostalih obveznosti družbe. Ker je ločitev premoženja družbe od premoženja družbenikov temeljno korporacijskopravno načelo, bistvena

Pri prisilnem izbrisu družb se dosejanja ureditev kaže kot niz napačnih odločitev.

lastnost kapitalске družbe pa je, da za obveznosti odgovarja le družba s svojim premoženjem, je očitno, da lahko takšno ureditev označimo za napačno.

Napaka št. 2. Diametralno nasprotno, a obenem enako neprimerno ureditev je prinesla novela ZFPPod-B, ki je ukinila vsakršno odgovornost družbenikov izbranih družb. Razlika je bila le, da se tokrat ni nesorazmerno privilegiralo upnikov, temveč družbenike; ti za obveznosti izbranih družb namreč sploh niso odgovarjali!

Napaka št. 3. Gre za ponovitev napake št. 1, saj je zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju znova vzpostavil neomejeno solidarno odgovornost družbenikov izbrisane družbe, pri tem pa ni ugotavljal aktivnosti družbenika, temveč le njegov formalni status.

ZPUOOD kot napaka št. 4. Bistvena vsebina »novega« zakona je ponovitev napake št. 2, ki je bila z odločbo ustavnega sodišča že spoznana za napačno – gre za nerazumno favoriziranje družbenikov oziroma dolžnikov izbranih družb.

»Normalnosti« se pri pravnem urejanju odnosov ne dosega tako, da eno skrajno situacijo nadomestimo z drugo. Odločitev ustavnega sodišča, da zadrži izvrševanje Zakona o postopkih za uveljavitev ali odpustitev odgovornosti družbenikov za obveznosti izbranih gospodarskih družb, je tako povsem pričakovana in razumljiva, vztrajanje matičnega odbora državnega zbora (18. januarja 2012) pri očitno napačnih »rešitvah« pa je absurdno.

Predlog. Primernejša kot katerakoli izmed doslej predstavljenih »rešitev« je vmesna ureditev, ki bi ohranila načelno ločenost premoženja gospodarske družbe od premoženja družbenikov, a bi obenem dosledno uveljavila tudi drugo plat istega načela, in sicer da je družba za svoje obveznosti odgovorna z vsem svojim premoženjem. Poiskati je treba odgovor na vprašanje: »Kakšno premoženje je imela gospodarska družba ob izbrisu?« saj se terjatve upnikov lahko poplačajo samo iz celotnega premoženja družbe.

Til Rozman,
mladi
raziskovalec,
FDV, UL